

अगुणभाव (a-guṇabhāva) *m.* absence of the subordinate character प्रधानेनागुणभाव उपलक्ष्यते गुणभावो यत्र नास्ति स कर्तेति Nyās. i. 301.3 (on i. 4. 54); प्राधान्येनागुणभावो लक्ष्यते PadMañ. on KāśiVr. on P. i. 4. 54.

अगुणभूत (a-guṇabhūta) *adj.* [f. -ā] which is not (rendered) subordinate अगुणभूतो यः क्रियाप्रसिद्धौ स्वातन्त्र्येण विवक्ष्यते तत्कारकं कर्तृसंज्ञं भवति KāśiVr. on P. i. 4. 54; अगुणभूता यत्र शक्यार्थता तत्र यथा स्यात् प्रयोज्यो भूत्यो नियोज्यो दास इति Nyās. iii. 811.3 (on vii 3. 68)

अगुणमय (a-guṇamaya) *adj.* not consisting of or not the product of the (three) qualities (Sattva, Rajas and Tamas) कामधियस्त्वयि रचिता न परम रोहन्ति... । ज्ञानात्मन्यगुणमये गुणगणतोऽस्य द्रव्यजालानि BhāgP. vi. 16. 39.

अगुणयत् (a-guṇayat) *adj.* not repeating बहुदेवताविभागमपेक्षमाणस्य तत्रागुणयतः विस्मृतं स्यात् ManuBh. i. 367. 12 (on 4. 100)

अगुणरूप (aguna-rūpa) *adj.* whose nature or form is without attributes ब्रह्मणोऽगुणरूपस्य माया वर्णस्वरूपिणी BhaviP. 431B. 22 (iii(2). 4. 60)

अगुणरूप (aguna-rūpa) *adj.* **i** having defective nature 'संपत्तिआवि खञ्जइ' इत्यादावगुणरूपस्यापि गत्यन्तराभावेनादरणीयत्वात् AlaṅkāRa. 71. 31; **ii** of the nature of defect itself गुणागुणरूपस्तुतिनिन्दावादस्तु सर्वत्र यथासंभवं कृत्यः MimāKau. iii(1). 31. 17 (on i. 2. 10)

अगुणरूपिन् (agunārūp-in) *adj.* who possesses a form which is without attributes पापाः... । तत्त्वं ते नैव जानन्ति शिवस्यागुणरूपिणः S'ivaP. ii(3). 28. 24 (155B. 14)

अगुणवचन (a-guṇavacana) *m.* a word not expressive of or conveying a quality (as its sense) कथमगुणवचनो गुणं ब्रूयात् S'ābaBh. 356. 1 (on i. 4. 22); कथमगुणवचन इति वाचकत्वमभ्युपेतं मन्वानस्य प्रश्नः TantrVā. 319. 10 (on i. 4. 22); S'āstrDī. 84. 8 (on i. 4. 13); अगुणवचनेभ्योऽपि हेतौ पञ्चमी समर्थनीया S'ivārkaMaDī. i. 116. 31 (on i. 1. 2); i. 214. 33 (on i. 1. 14); i. 563. 30 (on i. 4. 25); *adj.* not expressive of a quality अगुणवचनादपि प्रशस्यशब्दादसादेवादेशविधेर्ज्ञापकादजाद्योर्विधिः Prasā. i. 920. 15; न च क्षिप्र-सुद्रावगुणवचनौ LaS'abdeS'e. ii. 372. 11.

अगुणवचनत्व (agunavacana-tva) *n.* the nature of not being expressive of a quality अगुणवचनत्वाद्... अप्राप्तमेव व्यञ्जं कृतवान् NyāyMañ. i. 381. 10; न तु वपावानित्ययं शब्दो गुणमुक्तवान् । अगुणवचनत्वात् Prasā. i. 495. 14; LaS'abdeS'e. ii. 372. 9.

अगुणवत् (a-guṇava(n)t) *adj.* **1** which does not possess qualities द्रव्याश्रयगुणवान् ... इति गुणलक्षणम् VaiśeSū. i. 1. 16; गुणा येषु वर्तन्ते ते गुणवन्तो न गुणवन्तोऽगुणवन्तः Kirāṇā. 161. 20; अत आह अगुणवानिति (गुणः) Upask. 33. 14 (on l. 1. 16); **2** who is not possessed of good qualities or virtues सवर्णजोऽप्यगुणवान् नार्हः स्यात्तैतुके धने BrhaspaSm. 201. 34; नश्यन्ति गुणशतान्यपि पुरुषाणामगुणवत्सु पुरुषेषु PañcT. i. 101 (105. 7); नश्यन्ति गुणा गुणिनां पुरुषाणामगुणवत्सु पुरुषेषु Pañcā. 60. 16; Tantrākhyā. 30. 3; PauskS. 36. 124; बृहस्पतिरपि 'सवर्णजोऽप्यगुणवान्नाहंस्स्यात् पैतुके धने' इति । अगुणवान् पितृदृष्टदृष्टकार्योपयोगिगुणरहितः SmṛtiCan. iv. 630. 20; iv. 742. 16; **3** (act etc.) which is not virtuous or meritorious गुणवदगुणवद्वा कुर्वता कार्यजातं परिणतिरवधार्या यत्नतः पण्डितेन S'atTrayī. 45 = SubhāRaK. 49. 29 = Subhāsi. 2934 = S'ārnṅaPa. 1391.

अगुणवत्त्व (agunavat-tva) *n.* state of having no quality, non-possession of attributes उत्क्षेपणादीनां पञ्चानामपि...अगुणवत्त्वम् PadārthaSam. 290. 3; NyāyKa. 290. 20; Kirāṇā. 161. 15; Upask. 34. 14 (on i. 1. 16); DaṇḍVi. 295. 19; Hastyāyur. 389. 9 (3. 6)

अगुणवश्य (a-guṇavaśya) *adj.* who is not under the control of qualities (Sattva, Rajas and Tamas) निरञ्जनस्य-अगुणवश्यस्य (ईश्वरस्य) ŚrutaPra. ii. 281. 25 (on ii. 2. 3); iB. 148. 23 (on i. 1. 4)

अगुणवादिन् (a-guṇavādin) *adj.* not speaking about virtues, fault-finding न...जनोऽस्त्यगुणवादी यो रामस्य मुवि भूपते Rāmā. ii. 47*. 3.

अगुणविद् (a-guṇavid) *adj.* who does not understand good qualities पुरोभागी भागी पुरुषपशुतायामगुणवित् समस्तो नाम स्तात् SiddhāSi. i. 3. 1.

अगुणविधि (a-guṇavidhi) *m.* non-operation of the Guṇa substitute जाग्रोऽगुणविधिः Vār. 9 (on P. i. 2. 1)

अगुणविधिपर (a-guṇavidhipara) *adj.* not meant for enjoining an accessory अगुणविधिपरे हि वाक्ये भवत्यनेकगुणविधानम् S'ābaBh. 593. 13 (on ii. 3. 4)

अगुणवृद्धिभाज (a-guṇavṛddhibhāj) *adj.* which does not undergo *guṇa* or *vṛddhi* ज्ञापक एवाकारान्तानामन्येषां चागुणवृद्धिभाजामदहनासादीनाम-दादिषु पाठः सार्वधातुकेऽतो लोपाभावस्य Pradi. v. 308B (on vi. 4. 46)

अगुणवृद्धिसंज्ञक (a-guṇavṛddhisāñjaka) *adj.* devoid of the terms *guṇa* or *vṛddhi* अन्यथा 'अचश्च' इत्यस्य स्वसंज्ञया विधाने नियमस्य 'दिव उत्' इत्यादिष्वगुणवृद्धिसंज्ञकेषु तत्संज्ञकेषु च यत्रेङ् न संभवति 'अष्टन आ विभक्तौ' इत्यादौ, तत्र चरितार्थत्वात् 'दिव औत्' इत्यादिषु गुणवृद्धिसंज्ञकेषु यत्रेङ् संभवति तत्रायं नियमः स्यात् PadMañ. on KāśiVr. (on P. i. 1. 3)

अगुणव्यतिरेक (a-guṇavyatireka) *adj.* devoid of the change of the (three) qualities (such as Sattva, Rajas and Tamas) (i. e. not being the product of Prakṛti) सः जीवेश्वरादिभेदज्ञानेन...अगुणव्यतिरेके सत्त्वादिगुणविक्रि-याहीने विष्णुलोके पूर्ववत् सर्वमुक्ताधिपतिर्जायते NyāySu.(Ja.) 437A. 2 (on ii. 3. 14)

अगुणशील (a-guṇaśīla) *adj.* who does not possess good qualities or good character गुणिनि गुणज्ञो रमते नागुणशीलस्य गुणिनि परितोषः S'ārnṅaPa. 293 = Subhāsi. 253 = MādhavāĀ. 39.

अगुणसंयोग (aguna-sāmyoga) *m.* possession of defect (such as blindness) त्वमप्यगुणसंयोगात् प्राप्तं राज्यं न लब्धवान् MāhāBhā. i. 129. 14.

अगुणाख्यान (agunākhyāna) *n.* narration of a fault or defect प्रजा-पतेरगुणाख्यानम् Kāty'SS. xii. 4. 20.

अगुणात्मन् (a-guṇātman) *adj.* not possessing good qualities शत्रो-रप्यगुणात्मनोऽपि विदधत्युच्चैर्गुणोत्कीर्तनम् । ... कष्टं किं न मनस्विनोऽपि मनुजाः कुर्वन्ति वित्तार्थिनः SindūPra. 75.

अगुणान्तरज्ञ (a-guṇāntarajña) *adj.* [f. -ā] not discriminating between one quality and another या दुष्करान्येन जगद्भिभूतिस्तामिन्दुरह्यन्कृतवान-शेषम् । कान्ताप्रियाणीति तथास्तमागाद्विधेर्विचेष्टा ह्यगुणान्तरज्ञा Rāvaṇā. 6. 79.

अगुणाय (agunāya-) [*denom.* from *aguna*] to become a demerit or a defect गुणा अप्यगुणायन्ते गाढग्रहघनीकृताः DaśāvaC. 5. 142.

अगुणारोप (agunāropa) *m.* attribution of demerits or bad qualities शत्रावप्यगुणारोपे काकतीन्द्रो न मृष्यति PratāYaBhū. 16. 7.

अगुणार्थम् (a-guṇārtham) *adv.* not intended for (expressing) any (specific) quality (स्तोत्रशस्त्रे) वशावद्वागुणार्थं स्यात् MimāSū. ii. 1. 15 (S'ābaBh. सगुणे चोदिते निर्गुणेनाभिधानं भविष्यति)

अगुणाश्रय (a-guṇāśraya) *m.* not the abode of the (three) qualities (such as Sattva, Rajas and Tamas) प्रायशः साधवो लोके परैर्द्वन्द्वेषु योजिताः । न व्यथन्ति न हृष्यन्ति यत आत्मागुणाश्रयः BhāgP. i. 18. 50; निजैकाश्रयतागुणा-श्रयम् । वत्रे वरम्...रमा मुकुन्दम् BhāgP. viii. 8. 23.

अगुणित (a-guṇita) *adj.* [f. -ā] beyond calculation, countless धातकीकुसुमानां गौ(?)गीरगुणिताः (v. l. अगणिताः) ... लोकेनादाय व्रजता ... व्यासदिगन्तरम्...वनग्रामकं ददर्श HarṣaC. 305. 13.

अगुणिन् (a-guṇin) *adj.* devoid of (good) qualities गुणिनमगुणिनं वितर्कयन्ती... । वितरति मतिविषुवं नृपाणामियमुपसर्पणमात्रकेण लक्ष्मीः VikraDeC. 6. 36; न ह्यगुणिनि भक्तिरुपपन्ना TattvPrakā. 158B. 5 (on iii. 2. 28).

अगुणिनय (agunī-naya) *m.* the doctrine that (the soul) is devoid of qualities (आत्मद्रव्यम्) अगुणिनयेनोपाध्यायविनीयमानकुमारकाध्यक्षवत् केवलमेव साक्षि TattvPradi.(A.) 371. 7 (after 3. 75)

अगुणीकारलिङ्ग (agunīkāra-liṅga) *n.* characteristic which may convert (the category of quality) into non-quality सादृश्यं शक्तिसंख्याप्रभृति च कतिचिद्भिन्नमूच्युर्गुणादेः । स्यादत्रातिप्रसक्तिः प्रतिगुणमगुणीकारलिङ्गोपलब्धेः Tattv-Mu. 5. 120.

अगुणीभाव (a-guṇibhāva) *m.* the state of being not subordinate प्राधान्येनागुणीभावेन विवक्षितो योऽर्थः स कर्तृसंज्ञः Prasā. i. 404. 12; सर्वथागुणी-भावः स्वातन्त्र्यमिति तात्पर्यम् Prasā. i. 404. 21.

अगुणीभूत (a-guṇibhūta) *adj.* which is not subordinate क्रियां प्रत्य-गुणीभूतं नेश्वराद्यपि सिध्यति BrĀraUBhVā. iii. 2. 163.

अगुणैकभू (agunaikabhū) *f.* the sole abode of bad qualities ततः शौरिः कृतोद्देशो गुरूणामगुणैकभूः । विरचय्य चित्तामत्र कृशानुमविशस्त्वयम् PāṇḍaC. 2. 117.

अगुणोक्तित्त्व (agunokti-tas) *adv.* because of (the word) not ex-pressing attribute किमग्नीवरुणौ स्थिष्टकृच्छ्रदेन विवर्जितौ । वक्तव्यौ सहितौ वाचो रूढत्वादगुणोक्तितः NyāyMāVi. 543. 12 (on x. 4. 19)

अगुणोत्पत्ति (agunotpatti) *f.* originative injunction not specifying (any) accessory अगुणोत्पत्तौ कर्मणि तत्रैव गुणः TantrVā. 540. 16 (on ii. 2. 24)

अगुण्य (a-guṇya) *adj.* [f. -ā] not possessing (good) qualities; possessing defects पार्थिवोऽर्थिनं गुण्यगुण्य इति न व्यजीगणत् S'isuVa. 14. 47; हुं लज्जते (जयसिंहः) त्वां न जयाम्यहिम्यज्योत्सना तमिस्रामिव यद्यगुण्याम् DvyāśraKā. 18. 86 (comm. अगुण्यामालोकविनाशकत्वादिदोषैर्निर्गुण्यम्)